

Watertoets ter plaatse van de
Hoppenbrouwers (ong) te
Valkenswaard

Titel Watertoets ter plaatse van de
Hoppenbrouwers (ong) te
Valkenswaard

Opdrachtgever De Roever Omgevingsadvies
Postbus 64
5480 AB Schijndel

Adviesbureau MILON bv
Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel

Titel: Watertoets ter plaatse van de Hoppenbrouwers (ong) te Valkenswaard

Status: Concept

Datum: 7 augustus 2020

Opdrachtgever: De Roever Omgevingsadvies
Postbus 64
5480 AB Schijndel

Contactpersoon: Ronny Keetels
Telefoonnummer: (073) 594 10 11
E-mail: r.keetels@deroever.nl

Projectnummer: 20192038

Auteur: Job Tijssen
Projectleider: Job Tijssen
Telefoonnummer: 073-5477253
E-mail: info@milon.nl/ job@milon.nl
Website: www.milon.nl

Handtekening Projectleider:

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of MILON bv.

Op al onze leveringen en diensten zijn de RVOI-2001 en de algemene aanvullende voorwaarden van MILON bv van toepassing. Beide sets algemene voorwaarden zijn te raadplegen en te downloaden via www.milon.nl/algemene-voorwaarden.

MILON bv is gecertificeerd conform ISO 9001 en VCA, voldoet aan niveau 3 op de CO2 prestatieladder en is erkend door het ministerie van IenW voor:**

- BRL SIKB 1000 "Monsterneming voor partijkeuringen", protocol 1001, 1002 en 1003;
 - BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek", protocol 2001, 2002, 2003 en 2018;
 - BRL SIKB 6000 "Milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodem en nazorg" en protocol 6001 (processturing en verificatie).
-

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1. Opdrachtverlening	7
1.2. Aanleiding	7
1.3. Doel	7
1.4. Betrouwbaarheid	7
2.1. Locatiegegevens	8
3.1. Rijksoverheid	11
3.2. Provinciaal beleid	12
3.3. Waterschapsbeleid	13
3.4. Gemeentelijk beleid	15
4. Waterhuishouding	16
4.1. Geohydrologie	16
4.2. Overige aspecten	18
5. Wateradvies	19
5.1. Bevoegd gezag	19
5.2. Dimensionering infiltratie of bergingsvoorziening	19
6. Uitgangspunten en randvoorwaarden	20
7. Samenvatting en conclusies	22

Bijlage

1. Topografische overzichtskaart
2. Boorprofielen
3. Planontwerp

1. Inleiding

1.1. Opdrachtverlening

Op 26 juni 2020 heeft MILON bv te Veghel schriftelijk opdracht gekregen van Ronny Keetels, namens De Roever Omgevingsadvies te Schijndel, voor het uitvoeren van een watertoets. De onderzoekslocatie is gelegen ter plaatse van de Hoppenbrouwers (ong) te Valkenswaard. Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden.

1.2. Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van de watertoets wordt gevormd door de voorgenomen ontwikkelingen op de onderzoekslocatie. De initiatiefnemer is voornemens een stadsboerderij te realiseren op de onderzoekslocatie. De stadsboerderij wordt ingericht voor de opvang van mensen met een licht verstandelijke beperking en het organiseren van workshops en educatieve programma's voor derden.

1.3. Doel

De watertoets heeft als doel om water als ordenend principe een rol te laten spelen bij ruimtelijke plannen en besluiten, door alle relevante waterhuishoudkundige aspecten vroegtijdig te betrekken bij de planvorming.

1.4. Betrouwbaarheid

Het onderzoek is onafhankelijk uitgevoerd. MILON bv is geen eigenaar van de onderzoekslocatie en financieel niet gelieerd aan de opdrachtgever. Het onderzoek is met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen uitgevoerd. MILON bv acht zich niet aansprakelijk voor eventueel hieruit voortvloeiende (financiële) schade.

2. Onderzoekslocatie

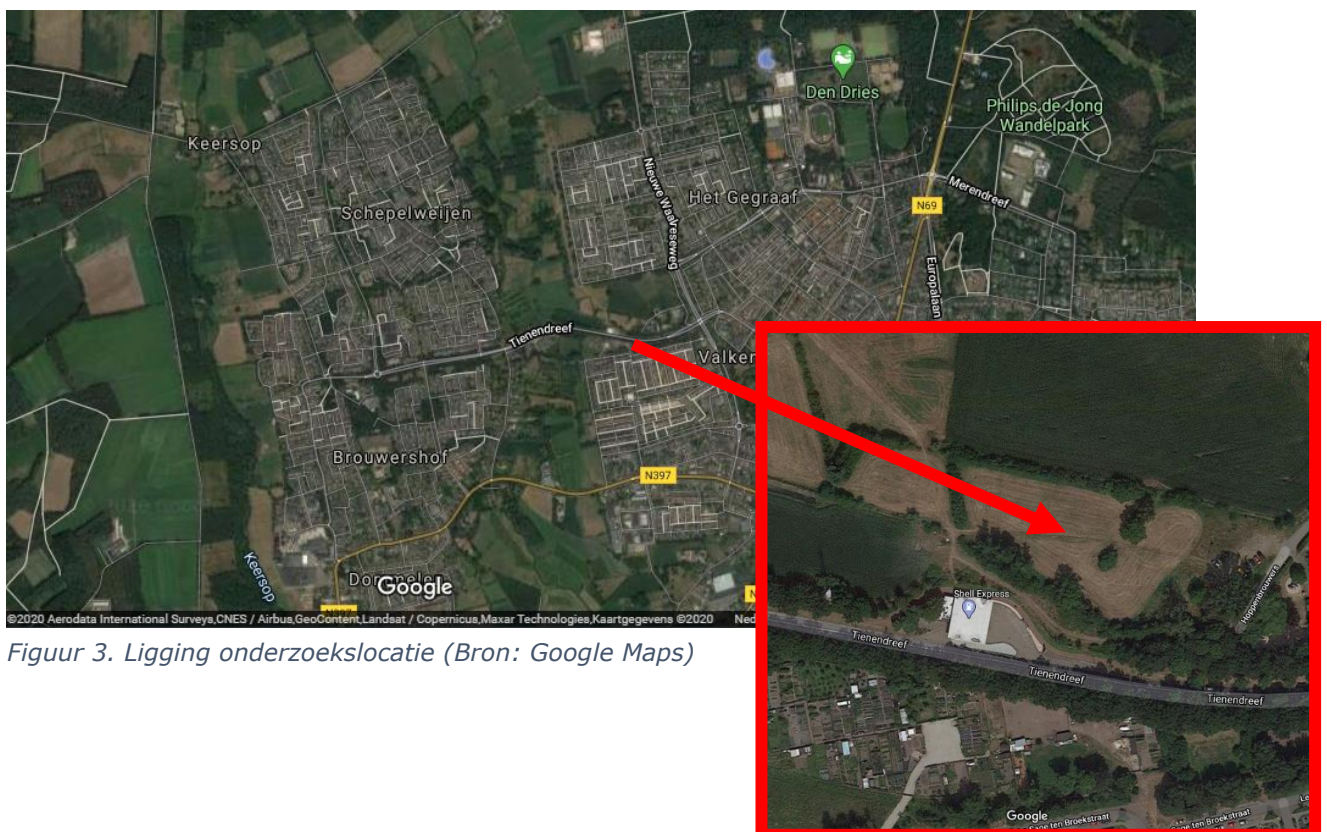
2.1. Locatiegegevens

De onderzoekslocatie bevindt zich in het centrum van Valkenswaard. De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als gemeente Valkenswaard sectie E met nummer 318. De oppervlakte van de gehele locatie bedraagt circa 14.633 m². Het perceel is in het recente verleden deels ingezet ten behoeve van natuurcompensatie. In figuur 1 en 2 zijn overzichtsfoto's van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuren 1 en 2. Overzichtsfoto's onderzoekslocatie (Bron: MILON).

In onderstaande afbeelding wordt een luchtfoto van de onderzoekslocatie getoond.

Figuur 3. Ligging onderzoekslocatie (Bron: Google Maps)

Overig terrein en omgeving

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Hoppenbrouwers. De omgeving wordt rondom gekenmerkt door met name woonhuizen met siertuin, graspercelen en het nabijgelegen tankstation.

Voormalig gebruik

Volgens historisch kaart materiaal (topotijdreis.nl) was de straat waaraan de onderzoekslocatie is gelegen al sinds 1900 aanwezig. De locatie was toen onbebouwd en de omgeving werd extensief en voornamelijk gebruikt voor agrarische doeleinden. Omstreeks 1973 is de eerste bebouwing gerealiseerd op de onderzoekslocatie. Op kaartmateriaal uit 1990 zijn op de locatie 4 gebouwen zichtbaar. In 2015 zijn tijdens een brand de aanwezige opstallen verwoest.

De locatie heeft een middelhoge tot hoge archeologische verwachting.

2.2. Ruimtelijk plan of voornemen

De initiatiefnemer is voornemens een stadsboerderij te realiseren op de onderzoekslocatie. De stadsboerderij wordt ingericht voor de opvang van mensen met een licht verstandelijke beperking waaronder autisme, en het organiseren van workshops en educatieve programma's voor derden. Een ontwerpschets van zijn plan is toegevoegd als figuur 4.

Figuur 4. Onderzoekslocatie met schets bouwplan(bron: H8 ontwerp)

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verhardingssituatie er in de huidige en toekomstige situatie uitziet.

Tabel 1. verhardingssituatie huidige en toekomstige situatie

	Huidige m² (circa)	Toekomstig m² (circa)
Bebouwing	0	746 m ²
Verhard (klinkers/tegels)	0	954 m ²
Totaal perceel	0	14633 m ²

De ontwikkeling op de onderzoekslocatie heeft, zoals blijkt uit de tabel, tot gevolg dat het verharde oppervlakte toeneemt met 1700 m².

3. Beleid watertoets

De wetgeving en het beleidskader spelen een belangrijke rol in het doorlopen van de watertoetsprocedure. Uit de beleidsstukken van de overheden blijkt welke eisen en wensen ze hebben en welk belang ze hebben bij een goed beheersbaar watersysteem.

3.1. Rijksoverheid

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden, waarmee een achttal wetten is samengevoegd tot één wet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet richt zich op de zorg voor waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterfuncties (zoals de drinkwatervoorziening). De wet biedt de basis voor het stellen van normen ten aanzien van deze onderwerpen. Verder bevat de wet regelingen voor het beheer van water. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning. Minstens zo belangrijk is dat zoveel mogelijk activiteiten onder algemene regels vallen. In de regel komt dit neer op een meldingsplicht in plaats van een vergunningprocedure. Niet alles is in algemene regels vast te leggen en voor deze activiteiten in, op, onder of over watersystemen is er de watervergunning.

De Wet gemeentelijke watertaken is onderdeel van de Waterwet. In deze Wet heeft de gemeente de zorgplicht gekregen voor:

- Het doelmatig inzamelen en verwerken van overtollig afvloeiend hemelwater;
- Het doelmatig nemen van maatregelen in openbaar gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

In de Wet milieubeheer is de derde zorgplicht voor de gemeente opgenomen. De gemeente dient zorg te dragen voor het inzamelen transporteren van stedelijk afvalwater.

Wet ruimtelijke ordening en de watertoets

De watertoets is per 1 november 2003 wettelijk verplicht (en vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening). De watertoets betekent dat ruimtelijke plannen (waaronder bestemmingsplannen) die vanaf deze datum ter inzage worden gelegd, voorzien moeten zijn van een waterparagraaf. Ruimtelijke plannen van de initiatiefnemer (bijv. gemeente of projectontwikkelaar) worden overlegd met de waterbeheerder.

In de waterparagraaf geeft de initiatiefnemer aan welke afwegingen in het plan ten aanzien van water zijn gemaakt. Het is een toelichting op het doorlopen proces en maakt de besluitvorming ten aanzien van water transparant. In geval van locatiekeuzes en bij herinrichting van bestaand bebouwd gebied geeft de initiatiefnemer expliciet aan welke rol de kosten en risico's van verdroging, verzilting, overstroming en overlast hebben gespeeld bij de besluitvorming. De waterparagraaf grijpt zichtbaar terug op de afsprakennotitie en het wateradvies.

Nationaal Waterplan 2016-2021

In 2015 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016-2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Belangrijke punten uit het nationaal waterplan zijn:

- Eerst vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren;
- Hemelwater zo veel mogelijk afkoppelen, mits schoon (anders eerst zuiveren);
- Uitbreiding van verhard oppervlak zo veel mogelijk compenseren met hectares oppervlaktewater.

Met deze punten zal rekening gehouden worden bij de uitvoering van de plannen.

Nationaal Bestuursakkoord Water

Met het NBW-Actueel (2008) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord. Een actualisatie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) uit 2003 komt voort uit de invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), de noodzaak tot het aanscherping van een aantal begrippen en het beschikbaar komen van nieuwe klimaatscenario's. Ook is een nieuwe fase aangebroken in het samenwerkingsproces, waarbij het zwaartepunt verschuift van planvorming naar uitvoering. Het NBW is een uitwerking van de uitvoering van waterbeleid 21e eeuw (WB21) en de KRW. De belangrijkste doelen en taken zijn:

- het teveel (overlast) of tekort (onderlast) aan water aanpakken;
- verbetering van de waterkwaliteit.

3.2. Provinciaal beleid

Provinciaal Milieu- en Waterplan Noord-Brabant

Het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2020 (PMWP) is de strategische basis voor het Brabantse milieu- en waterbeleid en -beheer voor de korte en de lange termijn, rekening houdend met Europese, landelijke, provinciale en regionale doelen, duurzaamheid en klimaatveranderingen. Het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 integreert de milieu- en de wateropgave. Het zet de nieuwe koers uit voor de provinciale inzet met betrekking tot water, bodem, lucht en de overige milieuaspecten. Het is een breed gedragen, integraal beleidsplan, omdat het tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met talloze belanghebbende (water)partijen in Brabant.

Het PMWP staat voor:

- voldoende water voor mens, plant en dier;
- schone en gezonde leefomgeving (bodem, water en lucht);
- bescherming van Brabant tegen overstromingen en externe risico's;
- verduurzaming van onze grondstoffen-, energie- en voedselvoorziening.

Verordening ruimte Noord-Brabant

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben in hun vergadering van 10 juli 2015 de Verordening ruimte 2014 vastgesteld (per 15-7-2015) en deze in juli 2017 geactualiseerd. In de Verordening Ruimte staan regels waarmee een gemeente rekening moet houden bij het ontwikkelen van bestemmingsplannen.

Op de kaart 'Water' uit de Verordening Ruimte zijn de waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden opgenomen. Daarnaast zijn de gebieden aangegeven welke zijn aangewezen als waterbergingsgebied of reserveringsgebied voor waterberging. Deze gebieden worden ingezet om wateroverlast uit regionale watersystemen (beken, waterlopen) tegen te gaan.

Verordening water Noord-Brabant

In de Provinciale verordening water Noord-Brabant heeft de provincie normen opgenomen voor regionale waterkeringen, wateroverlast, de beoordeling van de waterveiligheid, afspraken over het beheer van wateren, waterwegen en waterkeringen, peilbesluiten en planvorming.

Provinciale milieuverordening Noord-Brabant (PMV)

In de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant 2010 (PMV) zijn milieuregels opgenomen die het drinkwater moeten beschermen. Het grondwater rond de Brabantse drinkwaterwinningen wordt beschermd met speciale zones, waarbinnen bepaalde activiteiten beperkt of niet zijn toegestaan zonder vergunning.

3.3. Waterschapsbeleid

Waterbeheerplan 2016-2021

Het waterbeheerplan 'Waardevol Water' beschrijft de doelen van Waterschap De Dommel voor de periode 2016-2021. Het plan is afgestemd op de ontwikkeling van het Nationaal Waterplan, het Provinciaal Milieu en Waterplan en het Stroomgebiedsbeheerplan. Meer dan voorheen wil het waterschap inspelen op initiatieven van derden en kansen die zich voordoen in het gebied. Ten aanzien van de doelen is een indeling gemaakt in de volgende waterthema's:

- droge voeten: voorkomen van wateroverlast in het beheergebied (onder meer door het aanleggen van waterbergingsgebieden en het op orde brengen van regionale keringen);
- voldoende water: zowel voor de natuur als de landbouw is het belangrijk dat er niet te veel en niet te weinig water is. Daarvoor reguleert het waterschap het grond- en oppervlaktewater;
- natuurlijk water: zorgen voor flora en fauna in en rond beken en sloten door deze waterlopen goed in te richten en te beheren; Schoon water: zuiveren van afvalwater en vervuiling van oppervlaktewater aanpakken en voorkomen;
- mooi water: stimuleren dat mensen de waarde van water beleven, door onder meer recreatief gebruik.

Het waterschap staat voor een aantal complexe uitdagingen, die zij in veel gevallen niet alleen kan realiseren. Deze uitdagingen geven invulling aan de verbinding van water met de maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom zet het waterschap sterk in op samenwerking. In dit Waterbeheerplan nodigt het waterschap waterpartners, stakeholders, boeren, burgers en bedrijven nadrukkelijk uit om gezamenlijk te werken aan slimme, innovatieve oplossingen voor de complexe wateropgaven. Dit betekent onder meer dat het waterschap de bestaande samenwerking met alle partners in het gebied wil uitbreiden en 'grenzeloos' organiseren vanuit de kracht van ieders rol en verantwoordelijkheid.

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de komende planperiode?

- voldoende water voor landbouw en natuur;
- wateroverlast en hittestress;
- kringloop denken;
- steeds meer ongewenste stoffen in het water, zoals medicijnen;
- vergroten waterbewustzijn.

Keur Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel 2015

De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel hebben nieuwe waterregels vastgesteld. De Keur kent gebods- en verbodsbepalingen die erop gericht zijn watergangen te beschermen. Zo is het in bepaalde gevallen verboden om zonder vergunning water te lozen of te onttrekken aan oppervlaktewater. Ook legt de Keur in sommige gevallen aan

burgers een onderhoudsverplichting op. Daarnaast mag men zonder Keurontheffing geen activiteiten ontplooiën of bouwwerken plaatsen die het onderhoud aan watergangen kunnen belemmeren. Dit betekent dat voor bepaalde activiteiten nabij watergangen of met mogelijke invloed op watergangen een ontheffing bij het waterschap moet worden gevraagd. De Keur van het waterschap is enkel van toepassing wanneer direct wordt geloosd naar een oppervlaktelichaam in beheer en eigendom van het waterschap.

De Keur is een verordening waarin staat wat wel en niet mag rond watergangen, dijken en grondwater. Voor veel zaken hoeven burgers en bedrijven geen vergunning meer aan te vragen. Een melding aan het waterschap volstaat. Alle ingrepen welke een grote impact hebben op belangrijke watergangen en keringen blijven vergunningplichtig. Vanaf 1 maart 2015 geldt de nieuwe keur in de drie waterschappen. Het doel van de regels is om de wateraanvoer en waterafvoer te waarborgen, Noord-Brabant te beschermen tegen overstromingen en de gevolgen van droogte te beperken.

In de Keur is een Algemene Regel is een gevoeligheidsfactor opgenomen. Afhankelijk van kenmerken van het beïnvloedingsgebied wordt een gevoeligheidsfactor toegepast. Naarmate de gevoeligheid van een gebied of oppervlaktewatersysteem voor de gevolgen van piekafvoeren lager is, is minder compensatie nodig. Er worden drie waarden voor de gevoeligheidsfactor gehanteerd: $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ en 1. Het is gezien het globale karakter van de toets niet zinvol hier meer detail in aan te brengen. Welke gevoeligheidsfactor van toepassing is, kan worden afgelezen van de Kaart Algemene Regel afvoer regenwater door verhard oppervlak 2015 (De gevoeligheidsfactoren worden alleen bij de Algemene Regel toegepast. Bij de toepassing van de Beleidsregel (vergunningen) wordt niet gewerkt met een gevoeligheidsfactor maar wordt maatwerk geleverd om de retentie-eis te bepalen.).

Beleidsregel Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater.

De drie Brabantse waterschappen, Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta hanteren sinds 1 Maart 2015 dezelfde (beleids)uitgangspunten voor het beoordelen van plannen waarbij het verhard oppervlak toeneemt. Deze (beleids)uitgangspunten zijn geformuleerd in de 'Beleidsregel Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen'. De beleidsterm 'hydrologisch neutraal' heeft dan ook vooral betrekking op het zo veel mogelijk (binnen de ontwikkeling) neutraliseren van de negatieve hydrologische gevolgen van (toekomstige) ruimtelijke ontwikkelingen in ruimte en tijd. De ontwikkeling mag geen hydrologische achteruitgang aan de randen van het plangebied ten opzichte van de referentiesituatie tot gevolg hebben:

- Er is geen (onvertraagd) toename van de waterafvoer op de rand van het plangebied;
- Er mogen geen veranderingen van oppervlaktewaterstanden optreden op de grens van het plangebied en daarbuiten (tenzij veranderingen gewenst zijn);
- Er mag geen overlast optreden door extreme neerslag gebeurtenissen.

De voorkeursvolgorde bij het nemen van maatregelen tegen wateroverlast gaan uit van het principe water vasthouden dan wel hergebruiken, water bergen en als laatste pas water afvoeren.

Bij een toename en afkoppeling van het verhard oppervlak geldt het uitgangspunt dat plannen zoveel mogelijk hydrologisch neutraal worden uitgevoerd. De waterschappen maken bij het beoordelen van plannen met een toegenomen verhard oppervlak onderscheid tussen grote en kleine plannen. Hoewel er relatief veel kleine plannen zijn, veroorzaken deze op deelstroomgebiedsniveau nauwelijks een toename van de maatgevende afvoer. Het waterschap maakt grofweg onderscheid in projecten met een toename van verhard oppervlak van maximaal 2.000 m², 2.000 m² tot 10.000 m² en meer dan 10.000 m².

3.4. Gemeentelijk beleid

Voor het water heeft de gemeente binnen de bebouwde omgeving de zorgplicht voor overtollig hemelwater, afvalwater en grondwater. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het beheer van de overige, niet-primaire watergangen welke tot haar eigendom behoren.

De gemeente Valkenswaard heeft zijn visie m.b.t. de waterhuishouding uiteengezet in het Gemeentelijk Rioleringsplan Valkenswaard (2019 t/m 2022). De speerpunten waarop de gemeente Valkenswaard zich in deze periode gaat richten worden in de volgende alinea genoemd en toegelicht.

- **Klimaatadaptatie:** met klimaatadaptatie moet de schade als gevolg van klimaatverandering beperkt worden. klimaatbestendig maken van stedelijk gebied vergt bewuste keuzes bij stedelijke inrichting. Bij nieuwe plannen is een klimaatbestendige en water robuuste inrichting van groot belang voor de gemeente. Ruimtelijke functies moeten onderling op elkaar afgestemd zijn en de ruimtelijke effecten op waterhuishouding (en vice versa) moeten vastgelegd worden in een bestemmingsplan of omgevingsplan.
- **Afkoppeling hemelwater:** Als het regent in de gemeente Valkenswaard verdwijnt het meeste hemelwater in de riolering en wordt direct afgevoerd richting de Dommel en de RWZI Eindhoven. Door verandering van het klimaat wordt het bestaande rioolstelsel echter steeds zwaarder op de proef gesteld. Daarom wil de gemeente Valkenswaard hemelwater in gaan zamelen en verwerken. Het gescheiden inzamelen van afvalwater heeft de volgende positieve effecten:
 1. Het verminderen van de invloed op het milieu en de leefomgeving vanuit stedelijk afvalwater door onder andere het beperken van de vuiluitwerp vanuit de riolering op oppervlaktewater
 2. Het verminderen van wateroverlast
 3. Het bestrijden van droogte
 4. Een verbetering van de mogelijkheden grondstoffen en energie uit afvalwater te herwinnen
- **Burgerparticipatie:** Om het beleid met betrekking tot klimaatadaptatie en afkoppelen te laten slagen is het belangrijk voor de gemeente Valkenswaard om burgers hierbij te betrekken. Het is belangrijk om burgers voor te lichten over de urgentie van klimaatadaptatie en afkoppelen en hoe ze hieraan zelf hun steentje kunnen bijdragen, zodat er een eigen verantwoordelijkheidsgevoel ontstaat. Hierbij help het als de gemeente een voorbeeldrol aanneemt.
- **Omgevingswet:** De invoering van de Omgevingswet is voor de gemeente Valkenswaard een mooi moment om op een passende integrale wijze invulling te geven aan klimaatadaptatie en hemelwater beleid. Het integraal inbedden van het GRP in bestaand beleid is een goede opmaat naar de Omgevingswet. Om wateroverlast en hittestress in een breder perspectief op te lossen moet het thema klimaat een prominente plek krijgen in het beleid (omgevingsvisie en omgevingsplan).

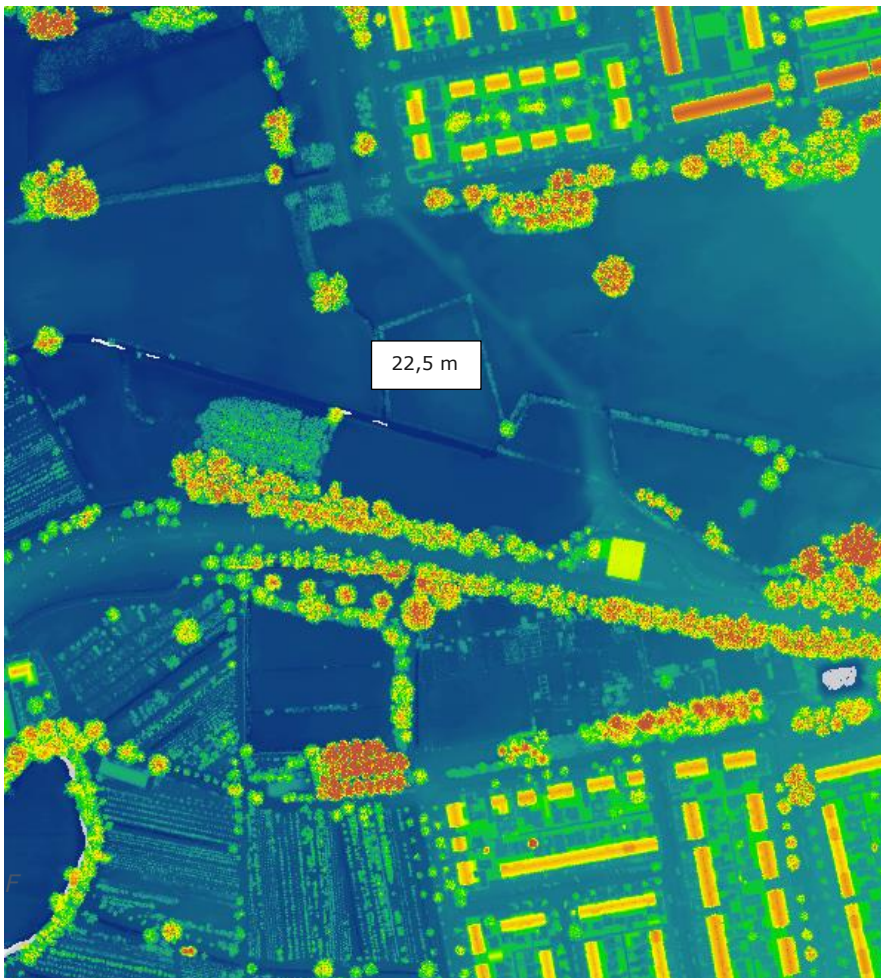
4. Waterhuishouding

Om de waterbelangen in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld te hebben heeft het waterschap de Watertoets ontwikkeld. In het kader van het watertoetsproces worden hierbij de relevante en beschikbare wateraspecten bekeken.

4.1. Geohydrologie

Regionale bodemopbouw

De onderzoekslocatie heeft een globale hoogteligging van 22,5 m+NAP. Op figuur 5 is te zien dat er geen noemenswaardig hoogteverschil aanwezig is op de onderzoekslocatie.

figuur 5. Hoogteverschil onderzoekslocatie (bron: Ahn)

De gegevens van de bodemsamenstelling en de hydrologische gegevens zijn verkregen uit DINOlaket. Vanaf maaiveld tot circa 10 m-mv is een matig doorlatende deklaag aanwezig, hoofdzakelijk bestaande uit midden en fijn zand, met weinig zandige klei en grof zand en een spoor klei, veen en grind (formatie van Boxtel). Onder de deklaag van 10 m-mv tot circa 40 m-mv bevindt zich een sterk doorlatende zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit grof en midden fijn zand, met weinig zandige kleien grind. (formatie van Sterksel) In deze laag zit een kleiige eenheid (van circa 14.0 tot 15,5 m-mv), hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei, klei en midden zand, met weinig fijn en grof zand en een spoor veen en grind.

Geohydrologie

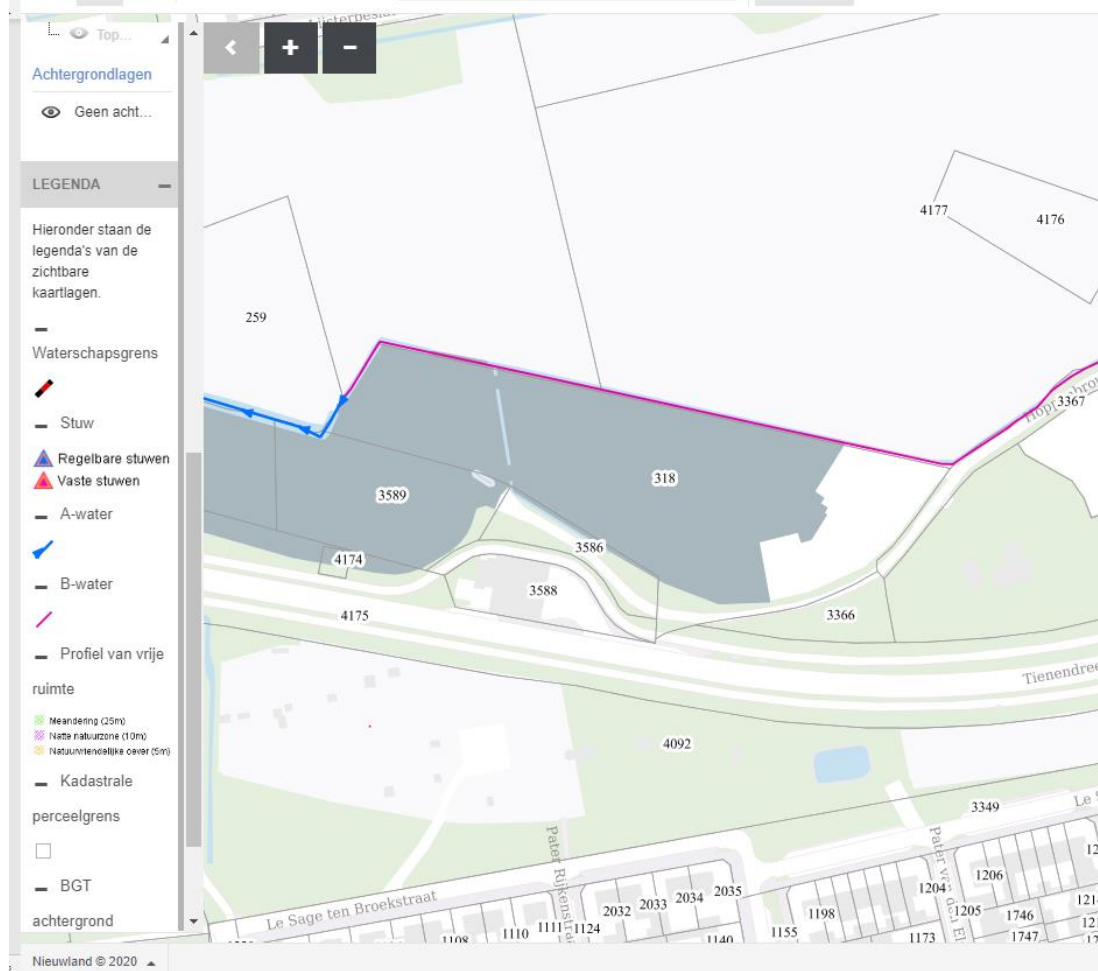
Naar opgave van de provincie Noord-Brabant ligt het onderzoeksgebied niet in een grondwaterbeschermingsgebied. Op de onderzoekslocatie wordt voor zover bekend geen grondwater onttrokken. Het aanwezig zijn van ongeregistreerde onttrekkingen in de directe omgeving is niet bekend en wordt derhalve niet uitgesloten.

Kwel en infiltratie

In de digitale Wateratlas is te herleiden dat de locatie zich in een overgangsgebied bevindt waar zowel sprake is van natuurlijke kwel als infiltratie.

Oppervlakte water in de omgeving

Uit de waterkaart van waterschap de Dommel is gebleken dat nabij de onderzoekslocatie een watergang in beheer van het waterschap is gelegen. Deze watergang gaat ter hoogte van de onderzoekslocatie van een B-watergang over in een A-watergang.

Figuur 6: A- en B watergangen in omgeving onderzoekslocatie

Regenwater en overige neerslag

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Valkenswaard. Hemelwater dat op de onderzoekslocatie valt infiltreert in de bodem gezien er in de huidige situatie nog geen verharding aanwezig is. Zover bekend is er momenteel geen sprake van wateroverlast in de omgeving.

Gemiddelde grondwaterstand

In de digitale Wateratlas van provincie Noord-Brabant is de gemiddelde grondwaterstand aangegeven door middel van zogenaamde grondwatertrappen. De onderzoekslocatie bevindt zich voornamelijk in grondwatertrap VI, dat wil zeggen dat het grondwater zich bevindt op 0,4-0,8 m-mv tot dieper dan 1,2 m-mv (conform indeling provincie Noord-Brabant).

De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) ter plaatse geeft een GHG aan van 0,6 tot 2 m-mv. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) bevindt zich op 1 tot >2 m-mv.

4.2 Overige aspecten

Afvalwater

Binnen het plangebied komt in de huidige situatie geen afvalwater vrij.

Bodem

Op 10 juli 2020 is op de onderzoekslocatie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd door MILON B.V. Analytisch zijn in de bovengrond licht verhoogde gehalten aan PCB, koper, zink, cadmium en lood aangetoond. In het grondwater zijn licht verhoogde concentraties cadmium en barium gemeten.

De overige onderzochte parameters zijn niet in verhoogde concentraties aangetoond. In bijlage 2 zijn de boorprofielen opgenomen om een indruk te geven van de plaatselijke bodemopbouw.

5. Wateradvies

5.1 Bevoegd gezag

Volgens het beleid van waterschap de Dommel dient, in bepaalde gevallen, de benodigde compensatie te worden berekend.

5.2 Dimensionering infiltratie of bergingsvoorziening

De initiatiefnemer is voornemens een stadsboerderij te realiseren op de onderzoekslocatie. De stadsboerderij wordt ingericht voor de opvang van mensen met een licht verstandelijke beperking en het organiseren van workshops en educatieve programma's voor derden.

In de toekomstige situatie zal de verhardingssituatie veranderen. De hemelwatervoorziening dient dan ook aangepast te worden aan de nieuwe inrichting. In de hemelwatervoorziening wordt het hemelwater afkomstig van het terrein geborgen.

Tabel 2. verhardingssituatie huidige en toekomstige situatie

	Huidige m ² (circa)	Toekomstig m ² (circa)
Bebouwing	0	746 m ²
Verhard (klinkers/tegels)	0	954 m ²
Totaal perceel	14.633 m ²	14.633 m ²

De ontwikkeling op de onderzoekslocatie heeft, zoals blijkt uit de tabel, tot gevolg dat het verhard oppervlak toeneemt met 1700 m². Gezien er nieuwbouw gerealiseerd gaat worden stelt het bevoegd gezag dat dit op hydrologisch neutrale manier ontwikkeld dient te worden en er eveneens compenserende voorzieningen dienen te worden gerealiseerd.

De gemeente Valkenswaard stelt in het gemeentelijk rioleringsplan dat bij een toename van het verhard oppervlak tussen de 50 m² en 2000 m², minimaal 15 millimeter hemelwater binnen de projectlocatie geborgen moet worden. Voor het toekomstige verhard oppervlak wordt de vereiste compensatie berekend door het toekomstige verhard oppervlak (m²) te vermenigvuldigen met een waterschijf van 15 mm (0,015 m). Daaruit volgt de omvang van de vereiste compensatie in kubieke meters (m³). De benodigde compensatie bedraagt 26 m³ (1700 m² x 0,015 m).

De initiatiefnemer is voornemens om aan de westzijde van de bebouwing een poel aan te leggen met een oppervlakte van circa 100 m². De poel kan dienen als retentievoorziening voor de locatie. Wel dient bij het aanleggen van de poel rekening te worden gehouden met de hoge GHG van 0,6 m-mv.

6. Uitgangspunten en randvoorwaarden

Hierna worden de overige uitgangspunten aangegeven voor de infiltratie- of bergingsvoorziening.

Wateroverlast

Om wateroverlast op de locatie en de omgeving te voorkomen moet men rekening houden met:

- het afstromende hemelwater wordt zoveel mogelijk oppervlakkig (bovengronds) naar de infiltratie- of bergingsvoorziening afgevoerd;
- wateroverlast ter plaatse van de toekomstige bebouwing wordt mede voorkomen door een drempelhoogte van enkele decimeters boven maaiveld. Hemelwater zal zo in geen geval de panden instromen;
- indien wenselijk dient een overstortvoorziening naar het riool of oppervlaktewater opgenomen te worden om overlast te voorkomen tijdens extreem weer.

Milieuhygiënische voorwaarden

Om neerslag die van de daken en overige verharde oppervlakken afstroomt te mogen infiltreren/bergen, dient onder meer aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- vereist is de toepassing van niet-uitloogbare bouwmaterialen als kunststoffen en geen zink, lood, koper of asfalt. Staal, aluminium en zink voorzien van een duurzame coating kan wel worden toegepast. Hierbij ontstaan geen verhoogde concentraties verontreinigende stoffen (DuBo-maatregelen);
- neerslag van (afgekoppelde) verhardingen zoals opritten en/of terrassen bij woningen mag niet verontreinigd zijn met chemische bestrijdingsmiddelen, olie, agressieve reinigingsmiddelen of andere verontreinigende stoffen. Bij de communicatie met de toekomstige bewoners van het plangebied moet duidelijk worden gewezen op de risico's van het toepassen van chemicaliën en dergelijke, en de gevolgen van het niet naleven van deze regels;
- het is nooit toegestaan afvalwater in de bodem te infiltreren of via infiltratievoorzieningen in de bodem te lozen.

Onderhoud en vervuiling

Om de werking van de infiltratie- of bergingsvoorziening in stand te houden dient men rekening te houden met:

- regelmatig onderhoud van de aanvoer- en afvoerszijde van de voorzieningen zal noodzakelijk zijn om te garanderen dat de systemen blijven functioneren;
- het is onwenselijk chemische bestrijdingsmiddelen toe te passen of agressieve reinigingsmiddelen te gebruiken op de verharde oppervlakken. Het is niet wenselijk tijdens gladheid door bevroering of sneeuwval zout en dergelijke gladheidsbestrijdingsmiddelen op de bestrating en parkeerplaatsen e.d. toe te passen. Een alternatief kan zand zijn;
- Op de afgekoppelde "buitenverhardingen" mogen geen handelingen worden uitgevoerd die vervuiling van het oppervlak veroorzaken. Wil men toch buitenactiviteiten verrichten waarbij vervuiling van verhard oppervlak ontstaat bv. het reinigen van voertuigen of het schoonmaken van onderdelen, dan moet het gedeelte waar deze activiteit(en) plaatsvindt voorzien worden van de juiste bodembeschermende maatregelen (Nederlandse Richtlijn voor Bodembescherming). Dit betekent dat het vrijkomende afvalwater al dan niet via een olie/benzine-afscheider of andere noodzakelijke (reiniging)voorziening naar het

afvalwaterriool(DWA-riool) moet worden getransporteerd of geloosd, en niet in de bodem mag worden geïnfiltreerd of op oppervlaktewater worden geloosd.

- het is aan te bevelen de kwaliteit van de te lozen neerslag (in de loop van de tijd) te monitoren.

Communicatie

Het is belangrijk om een grote betrokkenheid van de (aanstaande) gebruikers/eigenaren op te bouwen ten aanzien van de waterhuishouding en het milieu. Zo zal uitgelegd moeten worden waarom geen auto's mogen worden gewassen op de parkeerplaatsen (ook privé plaatsen), geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen mogen worden toegepast en geen zout gebruikt wordt bij gladheidsbestrijding etc.. Ook het in stand houden en onderhoud van de voorzieningen zijn essentiële aandachtspunten, in het bijzonder voor de eigenaren/gebruikers van het plangebied. Een en ander zal in een zo vroeg mogelijk stadium met de eigenaren/gebruikers moeten worden besproken. Ook de juridische aspecten van afkoppelen en wat erbij komt kijken, moeten helder naar eigenaren en gebruikers worden gecommuniceerd en op schrift worden gesteld. Verantwoordelijkheden moeten vooraf worden vastgelegd.

7. Samenvatting en conclusies

Op 26 juni 2020 heeft MILON bv te Veghel schriftelijk opdracht gekregen van Ronny Keetels, namens De Roever Omgevingsadvies te Schijndel, voor het uitvoeren van een watertoets. De onderzoekslocatie is gelegen ter plaatse van de Hoppenbrouwers (ong) te Valkenswaard. Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden.

Onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie bevindt zich in het centrum van Valkenswaard. De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als gemeente Valkenswaard sectie E met nummer 318. De oppervlakte van de gehele locatie bedraagt circa 14.633 m². Het perceel is in het recente verleden deels ingezet ten behoeve van natuurcompensatie.

Watertoets

De ontwikkeling op de onderzoekslocatie heeft tot gevolg dat het verhard oppervlak toeneemt met 1.700 m². Gezien er nieuwbouw gerealiseerd gaat worden stelt het bevoegd gezag dat dit op hydrologisch neutrale manier ontwikkeld dient te worden en er eveneens compenserende voorzieningen dienen te worden gerealiseerd.

De gemeente Valkenswaard stelt in het gemeentelijk rioleringsplan dat bij een toename van het verhard oppervlak tussen de 50 m² en 2000 m², minimaal 15 millimeter hemelwater binnen de projectlocatie geborgen moet worden. Voor het toekomstige verhard oppervlak wordt de vereiste compensatie berekend door het toekomstige verhard oppervlak (m²) te vermenigvuldigen met een waterschijf van 15 mm (0,015 m). Daaruit volgt de omvang van de vereiste compensatie in kubieke meters (m³). De benodigde compensatie bedraagt 26 m³ (1700 m² x 0,015 m).

De initiatiefnemer is voornemens om aan de westzijde van de bebouwing een poel aan te leggen met een oppervlakte van circa 100 m². De poel kan dienen als retentievoorziening voor de locatie. Wel dient bij het aanleggen van de poel rekening te worden gehouden met de hoge GHG van 0,6 m-mv.

Bijlagen

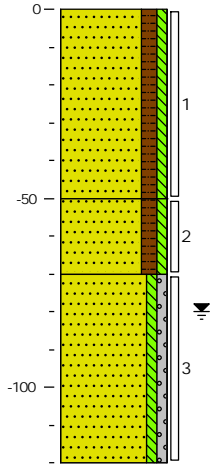
Bijlage 1

Bijlage 2

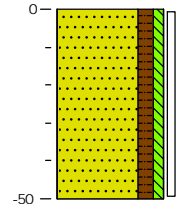
Projectnaam: Hoppenbrouwers
Plaatsnaam: Valkenswaard
Projectcode: 20192038
Projectleider: Tillmann Scheider
Pagina: 1 van 4

Proefgat 01
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

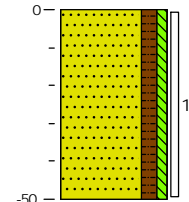
0 gras
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Edelmanboor
70
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, licht beigegrijs, Edelmanboor
120

Proefgat 02
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

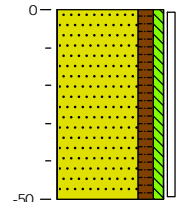
0 gras
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

Proefgat 03
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

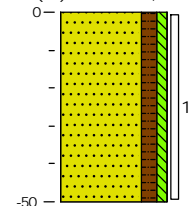
0 gras
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

Proefgat 04
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

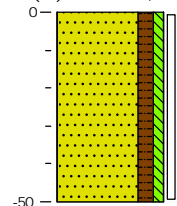
0 gras
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

Proefgat 05
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

0 gras
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

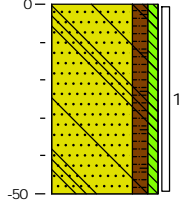
Proefgat 06
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

0 gras
Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

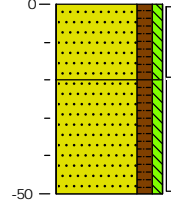
Projectnaam: Hoppenbrouwers
Plaatsnaam: Valkenswaard
Projectcode: 20192038
Projectleider: Tillmann Scheider
Pagina: 2 van 4

Proefgat 07
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

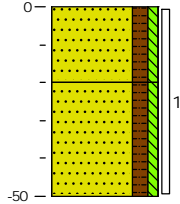
0 gras
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, sporen baksteen, sporen beton, donker bruingrijs, Graven
50

Proefgat 08
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

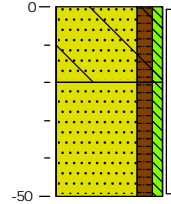
0 gras
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven, 1x golfplaat 5 gr.
20
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

Proefgat 09
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

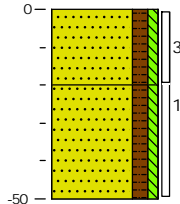
0 gras
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, sporen aardewerk, sporen dakpan, donker bruingrijs, Graven, 0.07 kg. >20 mm.
20
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, sporen aardewerk, sporen dakpan, donker grijsbruin, Graven
50

Proefgat 10
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

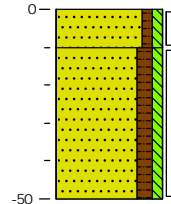
0 gras
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, resten beton, donker bruingrijs, Graven, 0.32 kg. >20 mm.
20
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

Proefgat 11
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,50

0 gras
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven, 4x golfplaat 19 gr.
20
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven
50

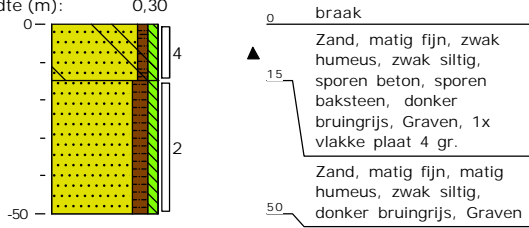
Proefgat 12
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,50
breedte (m): 0,50

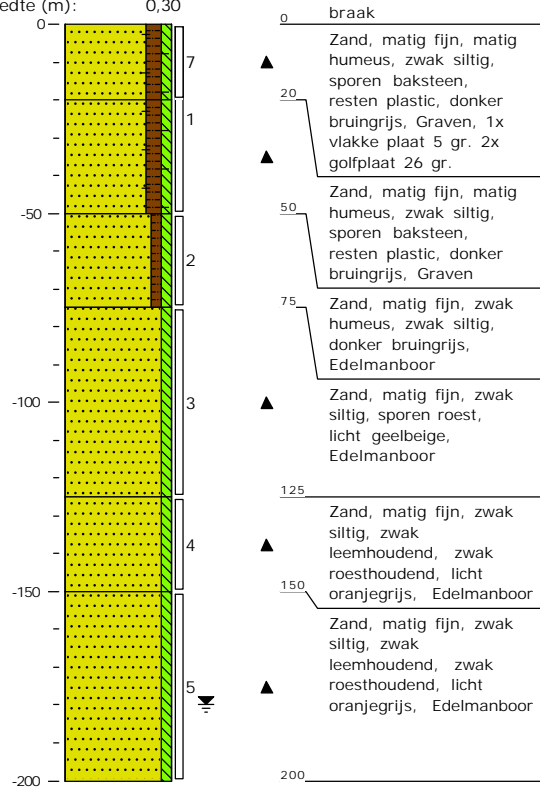
0 braak
▲ Zand, matig fijn, zwak humeus, zwak siltig, resten puin, donker bruingrijs, Graven, 0.06 kg. >20 mm. 2x golfplaat 21 gr.
10
▲ Zand, matig fijn, matig humeus, zwak siltig, donker bruingrijs, Graven, Gat 30 cm x 30 cm.
50

Projectnaam: Hoppenbrouwers
Plaatsnaam: Valkenswaard
Projectcode: 20192038
Projectleider: Tillmann Scheider
Pagina: 3 van 4

Proefgat 13
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

Proefgat 14
Datum: 10-7-2020
Veldwerker: Niels van Rooij
lengte (m): 0,30
breedte (m): 0,30

Projectnaam: Hoppenbrouwers
Plaatsnaam: Valkenswaard
Projectcode: 20192038
Projectleider: Tillmann Scheider
Pagina: 4 van 4

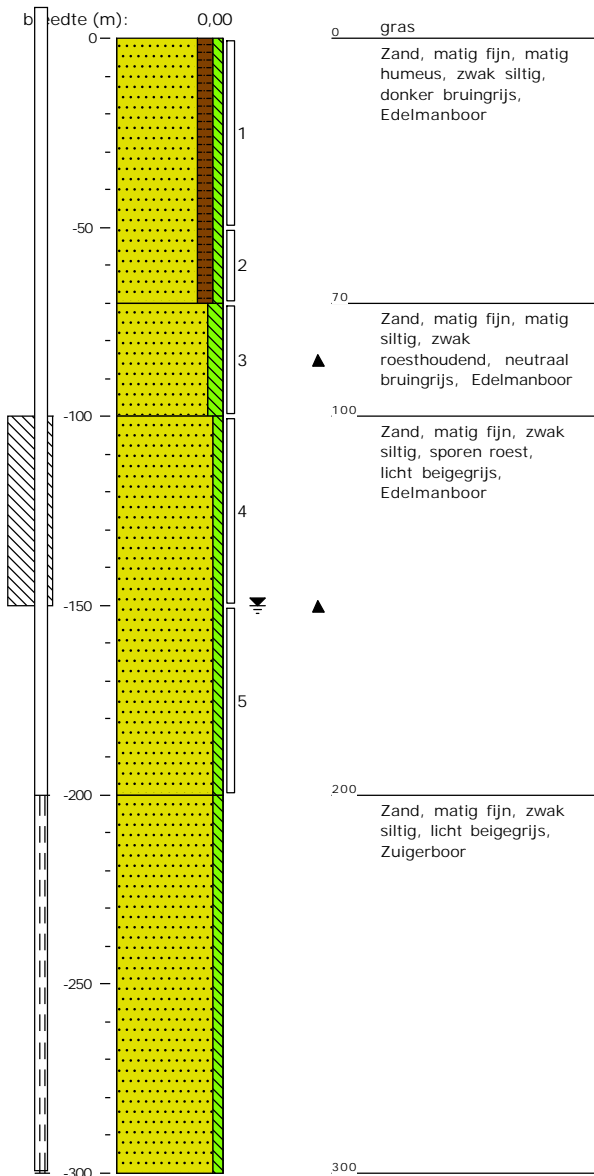
Proefgat 15

Datum: 10-7-2020

Veldwerker: Niels van Rooij

lengte (m): 0,00

breedte (m): 0,00

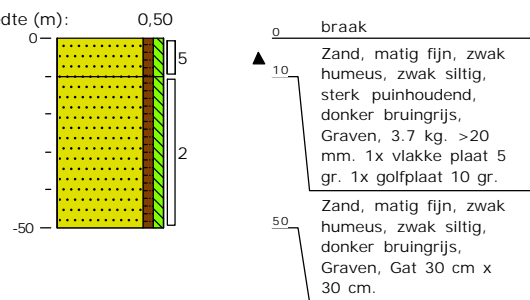
Proefgat 16

Datum: 10-7-2020

Veldwerker: Niels van Rooij

lengte (m): 0,50

breedte (m): 0,50

Bijlage 3

